

Sporočilo medijem

21. oktober 2026 – Svetovni dan jabolk

Slovensko jabolko ostaja simbol kakovosti. Za njegovo prihodnost pa bodo ključne naložbe v prilagajanje sadjarstva podnebnim spremembam.

Ljubljana, 21. oktober 2026 – Ob svetovnem dnevu jabolk Zdrúženje za sadjarstvo pri GZS – Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij opozarja na pomen slovenskega sadjarstva za prehransko varnost države, razvoj podeželja in ohranjanje kulturne krajine. Hkrati izpostavlja nujnost vlaganj v prilagajanje podnebnim spremembam, ki vse bolj zaznamujejo pridelavo sadja tudi v Sloveniji.

V Zdrúženju za sadjarstvo izpostavljajo, da mora prilagajanje podnebnim spremembam postati ena od razvojnih prioritet slovenske kmetijske politike. Če želi Slovenija ohraniti domačo pridelavo sadja in povečati samooskrbo, bo treba nadaljevati in okrepiti podporo naložbam v namakanje, zaščito pred pozebo in točo, učinkovito rabo vode, digitalizacijo pridelave ter obnovo sadovnjakov.

Jabolko ostaja najpomembnejša sadna vrsta v Sloveniji in eden najbolj prepoznavnih simbolov domačih pridelkov. Za vsakim slovenskim jabolkom stojijo znanje, dolgoletne izkušnje in predanost sadjarjev, ki potrošnikom zagotavljajo kakovostno, varno in sledljivo sadje.

Po podatkih Registra kmetijskih gospodarstev je bilo marca 2026 v Sloveniji evidentiranih 1.673 hektarja nasadov jablan, ki jih obdeluje 279 pridelovalcev. Več kot polovico površin (59 %) obdelujejo družinske kmetije, medtem ko pravne osebe upravljajo dobrih 41 % vseh nasadov. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je bilo leta 2025 v Sloveniji pridelanih približno 44.400 ton jabolk, kar je občutno manj kot leto prej.

Podatki Registra kmetijskih gospodarstev kažejo, da v Sloveniji raste več kot 130 različnih sort jabolk. To kaže na izjemno sortno pestrost slovenskega sadjarstva, ki je med največjimi v Evropi glede na velikost države. Slovenske sadovnjake najbolj zaznamujejo sorte Gala (279 ha), Idared (264 ha), Topaz (203 ha), Zlati delišes (186 ha), Jonagold (144 ha) in Fuji (109 ha), ki skupaj predstavljajo približno 71 % vseh površin pod jablanami v Sloveniji.

Spodbuden trend predstavlja naraščajoč delež na škrlup odpornih sort. Te danes zavzemajo že skoraj 269 hektarjev oziroma več kot 16 % vseh površin pod jablanami. Med njimi daleč izstopa sorta Topaz, ki sama predstavlja več kot tri četrtine vseh odpornih nasadov. Poleg nje slovenski sadjarji vse bolj uvajajo tudi sorte Bonita (25 ha), Opal (11 ha), Crimson Crisp (9 ha), Gaia (5 ha), Merkur (4,5 ha), Rubelit (3,4 ha) in druge.

Posebej pomemben podatek je, da je bilo po letu 2015 zasajenih več kot 192 hektarjev odpornejših sort, kar predstavlja skoraj 12 % vseh slovenskih jablanovih nasadov. To kaže, da

sadjarji pri obnovi nasadov vse pogostejše posegajo po sortah, ki omogočajo trajnostnejšo pridelavo in prispevajo k zmanjšani porabi sredstev za varstvo rastlin.

Po drugi strani pa slovenski sadjarji še vedno ohranjajo tudi pomemben del sadjarske dediščine, saj stare oziroma avtohtone in tradicionalne sorte rastejo na več kot 55 hektarjih površin, pri čemer izstopajo predvsem Carjevič (28 ha), Bobovec (8,5 ha) in Boskopski kosmač (5 ha).

Slovenski sadjarji pri izbiri sort stavijo tudi na pestrost. Povprečna kmetija prideluje osem različnih sort jabolk, rekorder med pridelovalci pa jih ima kar 40. Več kot 40 % sadjarjev prideluje med šest in deset različnih sort, kar omogoča razporeditev obiranja skozi sezono ter širšo ponudbo za potrošnike.

Podatki razkrivajo tudi geografsko koncentracijo slovenskega sadjarstva. Med občinami po površini pod jablanami vodi Krško s skoraj 184 hektarji, sledijo Žalec, Slovenska Bistrica, Brežice in Sveti Andraž v Slovenskih goricah. Med regijami posebej izstopata Posavska in Podravska, ki skupaj predstavljata osrednje območje tržne pridelave jabolk v Sloveniji.

Kljub rednim obnovam nasadov ostaja velik izziv njihova starostna struktura. Več kot 70 % vseh površin predstavljajo nasadi, starejši od 15 let, medtem ko je nasadov mlajših od pet let le slabih 12 %. To kaže, da bo v prihodnjih letih obnova sadovnjakov ključna za ohranjanje konkurenčnosti in stabilne domače pridelave jabolk.

Slovensko sadjarstvo tako združuje dolgoletno tradicijo in postopno uvajanje novih, odpornejših sort. Potrošniki lahko tudi v prihodnje pričakujejo pestro ponudbo domačih jabolk, sadjarji pa s prilagajanjem sortnega izbora odgovarjajo na podnebne izzive, zahteve trajnostne pridelave in spreminjajoče se preference trga.

Čeprav slovenski sadjarji skrbijo za kakovostno domačo pridelavo, Slovenija trenutno zagotovi le približno petino potreb po sadju, saj stopnja samooskrbe s sadjem po zadnjih podatkih znaša zgolj 21 %. Preostanek sadja prihaja iz uvoza, kar kaže na velik pomen ohranjanja in razvoja domačega sadjarstva.

Kljub zahtevnim razmeram slovenski sadjarji vlagajo v sodobne tehnologije pridelave in zaščite sadovnjakov. Po podatkih Ministrstva za kmetijstvo je z zaščitnimi mrežami pokritih že skoraj 1.500 hektarjev intenzivnih sadovnjakov, namakanih pa približno 950 hektarjev sadjarskih površin. Takšne naložbe pomembno zmanjšujejo tveganja zaradi vremenskih ekstremov, vendar same po sebi ne zadostujejo za dolgoročno odpornost panoge.

Predsednik Združenja za sadjarstvo pri GZS – ZKŽP Mohor Holešek poudarja: »*Slovenski sadjarji smo pripravljeni vlagati v prihodnost in iskati rešitve za prilagajanje podnebnim spremembam. Vendar so investicije v namakalne sisteme, zaščito pred točo in pozebo, obnovo nasadov ter sodobne tehnologije izjemno zahtevne. Zato potrebujemo stabilne, dolgoročne in ciljno usmerjene*

podpore, ki bodo omogočile ohranitev domače pridelave sadja in konkurenčnosti slovenskega sadjarstva.«

Direktorica GZS – Zbornice kmetijskih in živilskih podjetij dr. Tatjana Zagorc ob svetovnem dnevu jabolk poudarja, da je sadjarstvo izmed najbolj izpostavljenih kmetijskih panog posledicam podnebnih sprememb, hkrati pa ima velik pomen za prehransko varnost, gospodarstvo in razvoj podeželja. »Vsak evro, vložen v povečanje odpornosti sadovnjakov, je naložba v bolj samooskrbno, in zdravo Slovenijo.«

Ob svetovnem dnevu jabolk Združenje za sadjarstvo vse potrošnike vabi, da posežejo po slovenskih jabolkih. Z izbiro domačega sadja podpiramo slovenske pridelovalce, ohranjamo delovna mesta na podeželju, zmanjšujemo odvisnost od uvoza in prispevamo k trajnostni prihodnosti slovenskega kmetijstva.

Naj bo svetovni dan jabolk priložnost, da se spomnimo, da slovensko jabolko ni samoumevno. Njegova prihodnost bo odvisna od skupnih prizadevanj sadjarjev, države in potrošnikov ter od pravočasnih vlaganj v prilagajanje podnebnim spremembam. Le tako bomo lahko tudi v prihodnje uživali kakovostna jabolka iz slovenskih sadovnjakov.

Ali ste vedeli?

- V slovenskih sadovnjakih raste kar **147 različnih sort jablan**.
- Povprečno število različnih sort jabolk na posameznem kmetijskem gospodarstvu je **8**, na enem izmed gospodarstev pa pridelujejo celo **40 različnih sort jabolk**.
- Največji delež površin še vedno predstavljajo sorte **Gala (279 ha), Idared (264 ha) in Topaz (203 ha)**. Skupaj s sortami Zlati delišes, Jonagold in Fuji zasedajo kar **71 % vseh nasadov jablan v Sloveniji**.
- Slovenski sadjarji že pridelujejo skoraj **270 hektarjev na škrlup odpornih sort jablan**, kar predstavlja več kot **16 % vseh površin pod jablanami**.
- Med odpornimi sortami je daleč najbolj razširjena sorta **Topaz**, ki sama predstavlja več kot tri četrtine vseh odpornih nasadov jablan v Sloveniji.
- Po letu 2015 je bilo zasajenih več kot **192 hektarjev odpornejših sort**, kar kaže, da slovenski sadjarji vse bolj stavijo na trajnostnejšo pridelavo.
- Več kot **70 % slovenskih nasadov jablan je starejših od 15 let**, zato bo obnova sadovnjakov v prihodnjih letih eden ključnih izzivov slovenskega sadjarstva.
- Med občinami ima največ površin pod jablanami **Krško**, kjer raste skoraj 184 hektarjev nasadov jablan.
- V Sloveniji je z zaščitnimi mrežami pred točo pokritih že skoraj **1.500 hektarjev sadovnjakov**, kar pomembno zmanjšuje škodo zaradi vremenskih ujm.
- Namakanih je približno **950 hektarjev sadjarskih površin**, kar je zaradi pogostejših poletnih suš vse pomembnejše za ohranjanje pridelka.
- Slovenija trenutno s sadjem pokrije le približno **21 % domačih potreb**, zato ima vsako slovensko jabolko pomembno vlogo pri krepitvi prehranske samooskrbe države.
- Stare, avtohtone in tradicionalne sorte jablan, kot so **Carjevič, Bobovec in Boskopski kosmač**, še vedno rastejo na več kot **55 hektarjih**, kar prispeva k ohranjanju bogate sadjarske dediščine Slovenije.

Vir: Ministrstvo za kmetijstvo, marec 2026, izpis iz Registra kmetijskih gospodarstev (RKG).

Združenje za sadjarstvo pri
GZS - Zbornici kmetijskih in živilskih podjetij